

חוק ההתגוננות האזרחית (תיקון מס' 9), התשנ"ח-1997*

1. תיקון סעיף 1 בחוק ההתגוננות האזרחית, התשי"א-1951' (להלן - החוק העיקרי), בסעיף 1, בהגדרה "שעת התקפה", בסופה יבוא:
"ג) הזמן שבו קיים מצב מיוחד בעורף, לפי סעיף 29;".

2. אחרי סעיף 9ב לחוק העיקרי יבוא:

הוספת סעיפים
29 ו-29

29. ג. (א) (1) שוכנעה הממשלה כי קיימת סבירות גבוהה שתרחש התקפה על האוכלוסייה האזרחית, רשאית היא להכריז, במדינה כולה או בשטח מסוים, על מצב מיוחד בעורף.

"הכרזה על מצב מיוחד בעורף"

(2) הכריזה הממשלה כאמור, תודיע על כך מיד לוועדת החוץ והבטחון של הכנסת והוועדה תהא רשאית לזמן את ראש הממשלה, שר הבטחון או הרמטכ"ל, להופיע בפניה בתוך 48 שעות מההכרזה, לצורך אישורה; מי שזומן לפי פסקה זו, יופיע בפני הוועדה, במועד שקבעה.

(3) לא פעלה ועדת החוץ והבטחון כאמור בפסקה (2), יפקע תוקפה של ההכרזה על מצב מיוחד בעורף, בתום חמישה ימים מהינתנה; הממשלה, באישור מראש של ועדת החוץ והבטחון של הכנסת, רשאית להאריך את תקופת תוקפה של ההכרזה.

(4) זימנה הוועדה אחד או יותר מהמנויים בפסקה (2) ולא הופיע אף אחד מהמוזמנים, או החליטה הוועדה שלא לאשר את ההכרזה, יפקע תוקפה בתום 48 שעות משעת הינתנה.

(5) דנה הוועדה באישור ההכרזה כאמור בפסקה (2), רשאית היא לאשר את ההכרזה, כפי שתקבע.

(6) אישרה הוועדה את ההכרזה או את הארכת תוקפה וקבעה את תקופתה, רשאית הממשלה לחזור ולבקש את אישור הוועדה להארכת תוקף ההכרזה.

(ב) (1) שוכנע שר הבטחון כי קיימות נסיבות המצדיקות הכרזה על מצב מיוחד בעורף, והממשלה טרם הכריזה על כך, רשאי הוא להכריז על מצב מיוחד בעורף; הכריז שר הבטחון כאמור, יודיע על כך מיד לממשלה ולוועדת החוץ והבטחון של הכנסת.

(2) תוקפה של ההכרזה לפי סעיף קטן זה יפקע בתום 48 שעות משעה שניתנה, זולת אם בוטלה לפני כן בידי הממשלה או בידי שר הבטחון.

(3) הממשלה רשאית להאריך את תוקפה של ההכרזה; עשתה הממשלה כן, יחולו על ההארכה הוראות סעיף קטן (א) החלות על הכרזת הממשלה, על מצב מיוחד בעורף, בשינויים אלה:

* נתקבל בכנסת ביום כ"ג בכסלו התשנ"ח (22 בדצמבר 1997); הצעת החוק ודברי הסבר פורסמו בהצעות חוק 2640, מיום ט"ז בתמוז התשנ"ז (21 ביולי 1997), עמ' 479.
1 ס"ח התשי"א, עמ' 78; התשנ"ג, עמ' 55.

- (א) המניין של 48 שעות לעניין סעיף קטן (א2) ו- (4) יחל בשעת ההכרזה על ידי הממשלה;
- (ב) המניין של 5 ימים לעניין סעיף קטן (א3), יחל ביום ההכרזה על ידי שר הבטחון.
- (ג) לעניין 48 השעות בסעיפים קטנים (א) ו- (ב), לא יובאו שבתות ומועדים במנין השעות.
- (ד) (1) הממשלה או שר הבטחון רשאים, כל אחד בתחומי סמכותו, לשנות את ההכרזה על מצב מיוחד בעורף, וכן רשאים הממשלה לשנות את הכרזת שר הבטחון.
- (2) (א) שינתה הממשלה את הכרזתה, יחולו הוראות סעיף קטן (א).
- (ב) שינה שר הבטחון את הכרזתו, יחולו הוראות סעיף קטן (ב1) ו- (2), ואולם המניין של 48 השעות לעניין סעיף קטן (ב2) יחל בשעת מתן ההכרזה הראשונה על ידו.
- (ג) שינתה הממשלה את הכרזתו של שר הבטחון, יראו את השינוי בהכרזה כהארכת תוקפה, ויחולו הוראות סעיף קטן (ב3).
- (ה) (1) שר הבטחון רשאי לבטל את הכרזתו על מצב מיוחד בעורף כל עוד לא שונתה או לא הוארכה על ידי הממשלה.
- (2) הממשלה רשאית לבטל את הכרזתו של שר הבטחון על מצב מיוחד בעורף.
- (3) הממשלה רשאית, בכל עת, לבטל את הכרזתה על מצב מיוחד בעורף, גם אם הכרזה זו אושרה על-ידי ועדת החוץ והבטחון של הכנסת.
- (ו) (1) הכרזה על מצב מיוחד בעורף, שינויה, הארכתה, אישורה או ביטולה, יפורסמו עם הינתנו, על-ידי שר הבטחון או הממשלה, ברדיו ובטלוויזיה, וכן בהקדם האפשרי, ברשומות, בעיתונות ובכל דרך שימצאו לנכון.
- (2) החלטתה על פקיעת תוקפה של ההכרזה, לפי סעיף קטן (א4), תפורסם על ידי ועדת החוץ והבטחון של הכנסת בדרך שנקבעה בפסקה (1).
79. (א) (1) הוכרז מצב מיוחד בעורף, רשאים הרמטכ"ל, סגנו, ראש אגף המטה הכללי בצבא הגנה לישראל, ראש הג"א, או קצין בצבא הגנה לישראל שדרגתו אלוף המשמש בתפקיד אלוף פיקוד, לגבי המרחב שעליו הוא ממונה (בסעיף זה – בעלי תפקיד), לתת, ככל שהדבר דרוש, לכל אדם, לסוג בני אדם או לציבור כולו, כל הוראה הנדרשת לשמירתם או להצלתם של חיי אדם או של רכוש (להלן – ההוראה), ובכלל זה –
- (א) להטיל חובה לשהות במקומות מסוימים, לרבות בבתים או בבניינים אחרים, בחדרי בטחון או במקלטים;
- (ב) לאסור או להגביל את הלימודים במוסדות חינוך;

הוראות לעניין מצב מיוחד בעורף

(ג) לתת הוראות לגבי ציוד אישי לצורכי התגוננות אורחית.

(2) הממשלה או שר הבטחון, לפי העניין, יקבעו במידת הצורך, בהכרזה על מצב מיוחד בעורף, סייגים לגבי סוג ההוראות שיינתנו לפי פסקה (1).

(3) ההוראה תפקע בהתקיים אחד מאלה:

(א) מי שנתן את ההוראה, ביטל אותה, או נתן במקומה הוראה אחרת באותו עניין;

(ב) ההכרזה על מצב מיוחד בעורף בוטלה או שפקע תוקפה.

(1) (ב) ההוראה תפורסם בהקדם האפשרי ברדיו, בטלוויזיה, בעיתונות ובכל דרך שימצא בעל התפקיד לנכון.

(2) יראו את ההוראה כאילו הגיעה לידיעתו של אדם, בתוך שעה משעת פרסומה ברדיו או בטלוויזיה, או בתוך ארבע שעות משעת הפצת העיתונים שבהם פורסמה ההוראה, או מהמועד שבו פורסמה ההוראה בדרך אחרת, לפי המוקדם.

(3) ההוראה תחייב כל אדם, משעה שנמסרה לו או משעה שהגיעה לידיעתו, זולת אם הוכיח שלא יכול היה לדעת עליה.

(ג) אין בהוראות סעיף זה כדי לפגוע בפעולת העיתונות והתקשורת האלקטרונית.

3. בחוק שירות עבודה בשעת חירום, התשכ"ז-1967² -

(1) בסעיף 1 -

(א) בהגדרה "שירות עבודה", בסופה יבוא "או עבודה במפעל למתן שירותים קיומיים";

(ב) אחרי ההגדרה "מפעל חיוני" יבוא:

"מפעל למתן שירותים קיומיים" - כל מפעל או חלק ממנו, ששר העבודה והרווחה אישר אותו בצו, בזמן מצב מיוחד בעורף;

"מצב מיוחד בעורף" - כמשמעותו בסעיף 19 לחוק ההתגוננות האורחית, התש"א-1951;

"שירותים קיומיים" - אחד מאלה:

(1) אספקת מים, מזון או חשמל, וכן מתן שירותי אשפוז ובריאות, תברואה, תקשורת או דואר;

(2) שירות שיש לספקו לשם מניעת פגיעה חמורה באוכלוסיה או בשטח שעליו חלה הכרזה על מצב מיוחד בעורף;

² ס"ח התשכ"ז, עמ' 86.

(3) שירות שלדעת שר העבודה והרווחה הוא חיוני לקיום אספקה או לטיפול באוכלוסייה;”

(2) אחרי סעיף 16 יבוא:

16א. הוכרו מצב מיוחד בעורף, ומצא שר העבודה והרווחה כי האפשרות למתן שירותים קיומיים לאוכלוסייה המצויה בשטח שעליו חלה ההכרזה עלולה להיפגע, או שבמערך הייצור או האספקה למתן שירותים קיומיים עלולים להיגרם תקלות או מפגעים ממשיים, רשאי הוא, לאחר התייעצות עם שר הבטחון, להכריזו בצו שהוראות פרק זה יחולו בשטח שעליו חלה ההכרזה; צו לפי סעיף קטן זה יפקע במועד שבו פקעה ההכרזה על מצב מיוחד בעורף, אלא אם כן ביטל שר העבודה והרווחה את הצו קודם לכן.”

“מצב מיוחד בעורף - הכרזה על תחולת הפרק

(3) בסעיף 17(א), אחרי “במפעל חיוני” יבוא “או במפעל למתן שירותים קיומיים”;

(4) האמור בסעיף 18 יסומן “(א)” ואחריו יבוא:

”(ב) צו לפי סעיף קטן (א) יכול שיימסר למנהל המפעל; נמסר הצו כאמור, יעבירו מנהל המפעל בתוך 48 שעות למגויס חוץ; מסירה או העברה לפי סעיף זה יכול שייעשו בדרך של מסירה אישית, בהדבקה על דלת ביתו של מגויס חוץ, בטלפון, בפקסימילה או בכל דרך אחרת שיקבע השר.”

יצחק מרדכי
שר הבטחון

בנימין נתניהו
ראש הממשלה

דן תיכון
יושב ראש הכנסת

עזר ויצמן
נשיא המדינה

